

2. Ajratib ko'rsatilgan har uchala so'z bilan ma'nodoshlik hosil qila oluvchi so'z?

1. Sizni **qandaydir** ayol so'rab kelgan edi.

2. **Faqat** men borishga rozi emasman

3. bizning yoshimiz ham **teng**. J: bir _____ -

3. Ajratib ko'rsatilgan har uchala so'z bilan ma'nodoshlik hosil qila oluvchi so'z?

1. to'ng'ich farzand

2. ilk qadam

3. bosh masala J: _____ birinchi

4. Ajratib ko'rsatilgan har uchala so'z bilan ma'nodoshlik hosil qila oluvchi so'z?

1. She'r **yozdi**

2. adovatlar **barham topdi**

3. jarohati **tuzaldi** J: _____ **bitdi**

5. Ajratib ko'rsatilgan har uchala so'z bilan ma'nodoshlik hosil qila oluvchi so'z?

1. **asosiy** darvoza

2. **yetakchi** masala

3. **to'ng'ich** farzand J: _____ bosh _____

6. Ajratib ko'rsatilgan har uchala so'z bilan ma'nodoshlik hosil qila oluvchi so'z?

1. bo'sh idish

2. asossiz

3. puch va'da J: _____ quruq

7. Berilgan gapda qo'llanishi lozim bo'lgan t.belgilarining to'g'ri kema-ketligini yozing

Geradot shunday yozadi Tuhmat shunisi bilan ham ayanchlik uning ijodkori ikki kishi bo'ladi ijodkori ikki tuhmat tarqatuvchi unga ishonuvchi

J: _____ : “,-,,”.

8. Berilgan gapda qo'llanishi lozim bo'lgan t.belgilarining to'g'ri kema-ketligini yozing

Suqrot shunday yozadi: “Kishilarni davlat tarbiyalaydi: yaxshi davlat yaxshilarni ,teskarisi nodonlarni “.

J: _____ : “ :-,,”.

9. Berilgan gapda qo'llanishi lozim bo'lgan t.belgilarining to'g'ri kema-ketligini yozing

Donishmand aytadi Ochko'zni ovqat bilan yeng g'ururlini yolvorish bilan nodonni xushomad bilan oqilni haqiqat bilan

Javob: _____ :”,-,-“.

Diqqat! javobingizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

10. Berilgan gapda qo'llanishi lozim bo'lgan t.belgilarining to'g'ri kema-ketligini yozing

Hind donishmandi shunday naql qiladi : “Oqilona suhbatlashishning sharti ikkita: yoqimli gapir - xushomad qilma, faxrlanib so'zla -maqtanma”.

Javob :”:-,-“.

11. Berilgan gapda qo'llanishi lozim bo'lgan t.belgilarining to'g'ri kema-ketligini yozing

Arastu :” Tajriba -yolg'izning ilmi san'at ko'pchilikning shuning uchun tajribali inson ko'pchilikka bosh bo'lgani ma'qul deydi J: :” - , - , ” , - .

12. Berilgan gapda qo'llanishi lozim bo'lgan t.belgilarining to'g'ri kema-ketligini yozing

Arastu tarbiya baxtda bezak baxtsizlikda himoya va uch narsaga muhtoj qobiliyat ilm mashq deydi J: :” - , : , , ” , - .

13. Berilgan gapda qo'llanishi lozim bo'lgan t.belgilarining to'g'ri kema-ketligini yozing

Arastu Besavodlik kishining fojeasi, chalasavodlik millatning shu bois savodsizlikdan emas chalasavodlikdan ko'proq qo'rqing deya o'git beradi.

J: “ - , - , , “ , - .

14. Parchada ismning munosabat shakllariga xos qaysi qo'shimchasi ishtirok etgan?

Harchand o'qibsana- bilimdonson,

Agar amal qilmading- nodonsan. J: -san

15. Parchada qo'llangan so'z yasovchi qo'shimcha bilan almashtirib q.mumkin b-gan ma'nodosh qo'shimcha **yozing**

Hasadchi borib qolsa zindon sari

O'char suvga tushgan olov singari J;-go'y

16. Parchada qo'llangan so'z yasovchi qo'shimcha bilan almashtirib q.mumkin b-gan ma'nodosh qo'shimcha **yozing**

Xazinachiga topshir oltinlaring

Va lekin yashir dil uyida siring J: go'y

17. Gapda uslubiy XATO qo'llangan qo'shimcha turini aniqlang.

Yelim xaltalarni alohida qog'oz hamda shishali chiqindilarni alohida axlat qutilariga tashlash atrof-muhit muhofazasi uchun zaruriy choralardan hisoblanadi.

J: s.yas. li

18. Parchada qaysi bo'lak ajratilgan bo'lak vazifasini bajargan.

Odamlar qaynaydi gavjum ko'chada

Har kim yuguradi qaygadir doim

Faqat chorrahada taxta uychada

Gazeta sotuvchi o'tirar qoyim. **J: hol**

19. Parchada qaysi bo'lak ajratilgan bo'lak vazifasini bajargan.

Men kuyladim goh dilda kadar

Goh sevinib she'r to'qiyman men. J: hol

20. Parchada qaysi bo'lak ajratilgan bo'lak vazifasini bajargan.

Otashin do'stlikdan bergansan saboq

Ey sen dorilfunun –munis onajon. **J : Undalma**

20. Parchada ajratib ko'rsatilgan so'z qanday bo'lak vazifasini bajargan.

Men kuyladim- goh dilda kadar,

Goh sevinib she'r to'qiyman men. J: hol

21. Parchada ajratib ko'rsatilgan so'z qanday bo'lak vazifasini bajargan.

Bu kun har qaylarda yuksak ham yiroq,

Do'stlarni eslaymiz – dilda hayajon!

Otashin do'stlikdan bergansan saboq,

Ey sen dorilfunun –**munis onajon. J: undalma** (Bular yozma bo'ladi)

22. Parchada ajratib ko'rsatilgan so'z qanday bo'lak vazifasini bajargan.

Keldim qoshingizga chopib entikib ,

Maysaga burkangan tog' etaklari

Uch oy yo'lingizga yotdim ko'z tikib,

Ey, bahor bekasi- **may chechaklari. J: undalma**

23. Parchada ajratib ko'rsatilgan so'z qanday bo'lak vazifasini bajargan.

Odamlar, odamlar uni olqishlang

Qarang u naqadar epchil va o'ktam

Biz-chi – eh ba'zi bir ko'zi ochiqlar-

Eplab yurolmaymiz katta yo'lda ham. **J: undalma**

24. Gapdagi so'zlarning mazmun va grammatik jihatdan bog'lanishini tahlil qiling.

Nazrul Islomning erkparvar nidosi (1)xalqni birlashmoqqa o'zaro diniy e'tiqodlar nizosidan xalos bo'lmoqqa (2) qabih mustamlakachilik zulmiga qarshi jang qilmoqqa chorladi. J: a) chorladi b) chorladi

a) (1) raqami bilan ajratib ko'rsatilgan so'z tobelanib bog'langan so'zni aniqlang.

b) (2) raqami bilan ajratib ko'rsatilgan so'z tobelanib bog'langan so'zni aniqlang.

J: a) _____chorladi

b) _____chorladi

25. Gapdagi so'zlarning mazmun va grammatik jihatdan bog'lanishini tahlil qiling.

Iste'dod shunday bir gavharki, u **dengiz tubida(1)** sadaf ichida ham gavhar, **iste'dod(2)** shunday bir zilol irmoqki, uning har qatrasida daryolarning qudrati, ummonlarning teranligi bor.

a) (1) raqami bilan ajratib ko'rsatilgan so'z tobelanib bog'langan so'zni aniqlang.

b) (2) raqami bilan ajratib ko'rsatilgan so'z tobelanib bog'langan so'zni aniqlang.

J: a) gavhar B) irmoq

26. . Gapdagi so'zlarning mazmun va grammatik jihatdan bog'lanishini tahlil qiling.

Usmon Nosir o'z ijodi **o'z qismati(1)** otashin qalbi ifodasi bo'lgan she'rlari bn bizga shu so'zlarni takror etadi: “ Odamlar , hushyor bo'ling , men sizni sevardim!”

a) raqami bilan ajratib ko'rsatilgan so'z tobelanib bog'langan so'zni aniqlang.

b) raqami bilan ajratib ko'rsatilgan so'z tobelanib bog'langan so'zni aniqlang.

J: a) takror etadi b) odamlar

27. Gapdagi so'zlarning mazmun va grammatik jihatdan bog'lanishini tahlil qiling.

Yonimdagi skameykada o'tirar bir chol

Va **bola(1)** (nevarasi ekan aftidan)

Hassa bn yer chizib bobo

All anima der edi nevarasiga

a) raqami bilan ajratib ko'rsatilgan so'z tobelanib bog'langan so'zni aniqlang.

b) qaysi so'z boshqa gap bo'laklari bn grammatik aloqaga kirishmagan bo'lakni ifodalagan.

J: a) o'tirar b) aftidan

28. Gapdagi so'zlarning mazmun va grammatik jihatdan bog'lanishini tahlil qiling.

Gapni ilib ketdi ikkinchi lofchio,

Dedi: “ Eshit endi og'ayni bizni

O'lik dengiz derlar sababin top-chi

O'zim o'ldirganman o'sha dengizni

a) raqami bilan ajratib ko'rsatilgan so'z tobelanib bog'langan so'zni aniqlang.

b) qaysi so'z boshqa gap bo'laklari bn grammatik aloqaga kirishmagan bo'lakni ifodalagan. **J: a) eshit b) og'ayni**

29. Parchadagi yordamchi so'zlarning grammatik vazifasini tahlil qiling.

Chumoli yoz bo'yi yig'ar yemak-don, Toki qishda uyi bo'lsin farovon.

a) parchadagi qaysi yordamchi so'z bir gap bo'lagini boshqasiga tobelantirib bog'lash uchun xizmat qilgan.

b) parchadagi qaysi yordamchi so'z bir sodda gapni boshqasiga tobelantirib bog'lash uchun xizmat qilgan. **J: a) bo'yi (ko'makchi)**

b) toki bog'lovchi

30. Parchadagi yordamchi so'zlarning grammatik vazifasini tahlil qiling.

“Sharq yulduzi”- sen bizning ko'z tikkan yulduzimizsan. Ijod ufqida hamisha balqib tur, lekin yosh shoir , yozuvchilarga yulduz qadar yiroq bo'lma.

a) parchadagi qaysi yordamchi so'z bir gap bo'lagini boshqasiga tobelantirib bog'lash uchun xizmat qilgan.

b) parchadagi qaysi yordamchi so'z bir sodda gapni boshqasiga tobelantirib bog'lash uchun xizmat qilgan. **J: a) qadar (ko'makchi)**

b) lekin (bog'lovchi)

31. Parchadagi yordamchi so'zlarning grammatik vazifasini tahlil qiling.

“Sharq yulduzi”- sen bizning ko'z tikkan yulduzimizsan. Ijod ufqida hamisha balqib tur... (1) yosh shoir , yozuvchilarga yulduz(2) yiroq bo'lma.

a) (1) raqami bilan belgilab ko'rsatilgan ko'p nuqta o'rnida mazmun va grammatik jihatdan to'g'ri q.sh mumkin bo'lgan yordamchi so'z yozing.

b) raqami bilan belgilab ko'rsatilgan ko'p nuqta o'rnida mazmun va grammatik jihatdan to'g'ri q.sh mumkin bo'lgan ko'makchini yozing.

J:a) **lekin (bog'lovchi); b) qadar (ko'makchi)**

32. Parchadagi yordamchi so'zlarning grammatik vazifasini tahlil qiling.

Vatanidan jisman ayro tushgan shoir- qalbi **bilan** , joni **bilan** o'z vatanidan, qismat uni yurtidan ayirdi-**yu** , yurt mehridan ayira olmadi.

a) Parchadagi qaysi yordamchi vosita bir gap bo'lagini boshqasiga tobelantirib bog'lash uchun xizmat qilgan? Bilan

b) Parchadagi qaysi yordamchi vosita bir sodda gapni boshqasiga tobelantirib bog'lashga xizmat qilgan ? -yu

J: a) bilan ko'makchisi;

b)-yu bog'lovchisi

33. Parchadagi yordamchi so'zlarning grammatik vazifasini tahlil qiling.

Vatanidan jisman ayro tushgan shoir- qalbi , joni ... **[1]** o'z vatanidan, qismat uni yurtidan **ayirdi..[2]** , yurt mehridan ayira olmadi.

a) 1 raqami bilan ajratib ko'rsatilgan ko'p nuqta o'rniga mazmun va grammatik jihatdan to'g'ri qo'llash mumkin bo'lgan yordamchi so'zni yozing ;

b) 2 raqami bilan belgilab ko'rsatilgan ko'p nuqta o'rniga mazmun va grammatik jihatdan to'g'ri qo'llash mumkin bo'lgan yordamchi vositani yozing.

J: a) bilan ko'makchisi

b)-yu (bog'lovchi)

34. Parchadagi yordamchi so'zlarning grammatik vazifasini tahlil qiling.

Shoir- kayfiyat odami ,... **[1]** uning yon daftarida ne -ne anduhlar bitilgan satrlar bo'ladi, ...**[2]** u hammasini ham xalqqa taqdim etavermaydi.

a) 1 raqami bilan ajratib ko'rsatilgan ko'p nuqta o'rniga mazmun va grammatik jihatdan **to'g'ri qo'llash mumkin bo'lgan yordamchi** so'zni yozing ;

b) 2 raqami bilan belgilab ko'rsatilgan ko'p nuqta o'rniga mazmun va grammatik jihatdan **to'g'ri qo'llash mumkin bo'lgan yordamchi** vositani yozing.

J: a) shuning uchun

b)ammo.

35. Parchadagi yordamchi so'zlarning grammatik vazifasini tahlil qiling.

Shoir- kayfiyat odami : uning yon daftarida ne -ne anduhlar bitilgan satrlar bo'ladi, ammo u hammasini ham xalqqa taqdim etavermaydi.

a) Parchadagi ikki nuqta o'rnida mazmun va grammatik jihatdan **to'g'ri qo'llash mumkin bo'lgan yordamchi** so'zni yozing ;

b) Parchada qo'llangan bog'lovchi qanday mazmuniy munosabatni ifoda etgan?

J: a) shuning uchun ; b) zidlik

36. Parchadagi yordamchi so'zlarning grammatik vazifasini tahlil qiling.

“Yoshlik devoni “ tufayli aruz yana odamlarning og'ziga tushdi, elning ko'nglida joy oldi, yoshlar esa aruzning nima ekanligini anglay boshladi.

- a) Parchadagi qaysi yordamchi vosita bir gap bo'lagini boshqasiga tobelantirib bog'lashga xizmat qilgan?
- b) Parchadagi qaysi yordamchi vosita bir soda gapni boshqasiga tobelantitib bog'lashga zimat qilgan?

J: **a) tufayli (ko'makchisi)**

b) esa (bog'lovchi)

37. She'rni tahlil qiling va savollarga javob yozing.

*Aynul hayot og'zing uza sabza-yu **Hizrtek***

***Iskandar** ko'ngulga bu kun bo'ldi rahnamoy*

- a)** Ajratib ko'rsatilgan so'zlar vositasida yuzga kelgan she'riy san'at nomini yozing
- b)** Mazkur she'riy san'at sababini yozing.

J: a) talmeh; b) tarixiy shaxslar nomini keltirish

38. She'rni tahlil qiling va savollarga javob yozing.

La'li havosidur , ki o'lukni tirik qilur,

*Tarso bu so'zni **Isoyi Maryamga** bog'ladi.*

- a)** Ajratib ko'rsatilgan so'zlar vositasida yuzga kelgan she'riy san'at nomini yozing
- b)** Mazkur she'riy san'at sababini yozing.

J: a) talmeh; b) tarixiy shaxslar nomini keltirish

39. She'rni tahlil qiling va savollarga javob yozing.

*Garchi **Yusufdek** bo'libtur, husn Misrinda aziz,*

*Piri **Kan'onmen** , ko'zimga to'tiyo rahm aylamas .*

- a)** Ajratib ko'rsatilgan so'zlar vositasida yuzga kelgan she'riy san'at nomini yozing
- b)** Mazkur she'riy san'at sababini yozing.

J: a) talmeh; b) tarixiy shaxslar nomini keltirish

40. She'rni tahlil qiling va savollarga javob yozing.

Labingni qanda ko'rmishkim, uyotdin

Yoshurdi band ichindi nayshakarni.

- a) Baytda aks etgan she'riy san'at nomini yozing
 - b) Mazkur she'riy an'atning tarifini yozing.
- J; a) husni ta'lil b) chiroyli dalillash.

41. She'rni tahlil qiling va savollarga javob yozing.

Suman pirohaningdin rashk etib,

Qilur gultek yaqosin chok derlar

- a) Baytda aks etgan she'riy san'at nomini yozing
- b) Mazkur she'riy an'atning tarifini yozing.

J; a) husni ta'lil b) chiroyli dalillash.

42. She'riy parchaning qofiyasini tahlil qiling.

Menglaring mushki Xo'tan , yo nuqtayi jondur,begim?

Englaring vardi Eram yo bog'i rizvondir, begim?

- a) Raviy vazifasini bajargan tovushni aniqlang;
- b) Raviyning o'rniga ko'ra qofiya Turini aniqlang.

J: a) n b) Mutlaq qofiya

43. She'riy parchaning qofiyasini tahlil qiling.

Hajringda, begim, "Oh !" degumdur, dag'I o'lgum,

"Yod aylagi , ey podshoh!" degumdur, dag'i o'lgum.

- a) Raviy vazifasini bajargan tovushni aniqlang;
- b) Raviyning o'rniga ko'ra qofiya Turini aniqlang.

J; a) h b) muqayyad qofiya

44. She'riy parchaning qofiyasini tahlil qiling.

Shamay shahar aylasam tobug'da hijron qissasin,

Sen degaysenkim, o'qdatdur , piri Kan'on qissasin

- a) Raviy vazifasini bajargan tovushni aniqlang;
- b) Raviyning o'rniga ko'ra qofiya Turini aniqlang.

J; a) n b) muqayyad qofiya

45. She'riy parchaning qofiyasini tahlil qiling.

Bo vujudi orazing bargi sumandin kim desun?

Loladin kimso'zlasun, ham nastraindin kim desun?

- a) Raviy vazifasini bajargan tovushni aniqlang;
- b) Raviyning o'rniga ko'ra qofiya Turini aniqlang.
- c) J; a) n b) mutlaq qofiya

46. She'riy parchaning qofiyasini tahlil qiling.

Nechaki, tark eta bilman sanga vafo havosin,

Mening haqimda qilursan hamin jafo havosin.

- a) Raviy vazifasini bajargan tovushni aniqlang;
- b) Raviyning o'rniga ko'ra qofiya Turini aniqlang.
- c) J; a) o b) muqayyad qofiya

47. . She'riy parchaning tahlil qiling va savollarga javob yozing

Yetti meni o'lturgali oxir hijron

O'lturgali qo'yma meni qutqar ey jon

Oxir meni qutqar bu firoq asru yomon

Hijron ey jon asru yomon oh-u fig'on

J: a) musoviyattarafayn

b)Gorizontal va vertical bir xil yozilgan she'r

48. She'r tahlil qiling va savollarga javob yozing

*Tishing dur, labing marjon, xading gul, xating rayhon,
Yuzung xur, soching anbar, so'zung mul, menging mo'lton.
Mo'lton menging, so'zing mul, anbar soching, yuzung hur,
Rayhon, xating, xading gul, marjon labing, tishing dur.*

J: a) musoviyattarafayn

b)gorizontal va vertikal bir xil yozilgan she'r.

49. . She'r tahlil qiling va savollarga javob yozing

*Ul na gumbazdur, eshig-u tuynugidin yo'q nishon,
Necha gulgunpo'sh qizlar manzil aylabdur, makon?
Sindirib gumbazni, qizlar holidin olsam xabar,
Yuzlariga parda tortig'liq turarlar bag'ri qon!*

a) Ifoda shakliga ko'ra ushbu she'r qanday atalishini yozing.
Ushbu atamaga ta'rif bering.

J: a) chiston b) topishmoq she'r

50. She'rni tahlil qiling va savollarga javob yozing

*Bu kunlar boshimizda bir **sahob o'lsa**, ajab ermas,
Munavvar zimnida bir oftob o'lsa, ajab ermas,
Bu davlat suv yuzinda **bir hubob o'lsa**, ajab ermas,
Ko'rusa suvrati, asli niqob o'lsa, ajab ermas,
Ochilsa pardalar yuzdin, hijob o'lsa, ajab ermas.*

a) 1-misra mazmunini yozing

b) 3-misradagi hubob so'zi orqali mavjud tuzumga xos qaysi xususiyatga
ishora qilingan?

J: a) bulut

b)omonat

51. She'rni tahlil qiling va savollarga javob yozing

*So'g'd ichida o'ltururlar yobular
Yobularning mingan oti yobular.
Yebularning ilgidan el tinmadi.
Yo bular bo'lsin bu yerda yo bular.*

J: a) Tuyuq b) qofiyasi shakldosh so'zlar bilan ifodalanadi.

**52. Yusuf Xos Hojibning "Qutadg'u bilig asaridan olingan parchani tahlil qiling
va savollarga javob yozing.**

Men ustiga o'tirgan bu kursining

Oyog'i uchta dir. ko'rgil, ey ko'ngli to'qim.

Barcha uch oyoqli narsa siljimas bo'ladi,

Har uchalagi qimirlamaydigan ,barobar bo'ladi

J: a) kursi- adolat timsoli b) Kuntug'di tilidan aytilgan

I.Matn

Galaktika va tumanliklar

- 1.J: kosmik chang va gazlardan yulduzlar vujudga keladi.
2. J: O'rgimchak Baliqchi to'ri tumanliklari janubiy yarim sharda joylashgan.
3. J: Aksariyat tumanliklarni oddiy ko'z bilan ko'rib bo'lmaydi.
- 4.J: 3.raqam.. yulduzlr joylashuvining dengizchilar uchun ahamiyati aytilgan.
5. J: 4

Tabiat qonuniyati

1. Paxta hosilini himoyalash maqsadida qilingan harakat xo'jalikning boshqa tarmog'iga Zarar yetkazdi.
2. Tajribalarning salbiy natijasi...davlat byudjetiga katta zarar yetkazdi.
3. Amerikaga jonivorlarni olib kelib ko'paytirgan shaxslarga ma'muriy jazo tayinlandi.
4. Kaliforniyada quyonlarni boqish uchun maxsus fermalar tashkil qilindi.
5. J: 4

Valyutalar

1. J: (2) qismda hozirda mavjud savdo modelining joriy etilish tarixi haqida so'z brogan.
(6) qismda qadimgi yunon tangalarining bugungi kundagi ahamiyati haqida so'z brogan.
2. J: Savdoda tovar almashinuvidagi noqulayliklar
3. J: Qadimgi Afinada draxmanning qiymati qanday edi? J: 6ta obolga teng bo'lgan.
4. Afina elinizm davri tetradraxmasi.... J: dastlabki tetradraxma dizayn jihatdan farqlangan.
5. Afinaning dastlabki valyutasi dizayni zamonaviy tangalardan sezilarli darajada farqlangan.

O'lik dengiz

1. O'lik dengiz tuzining minerallar tarkibi boshqa dengizlarnikidan farqli ekani turizm rivojiga ham ta'sir qilgan .
2. Intensiv tuzlar tufayli dengiz tubida qolib ketgan qadimgi hayot qoldiqlari saqlanib qolgan.
3. O'lik dengizdan sulfidli balchiqloy qazib olinishini cheklash lozim.
4. O'lik dengiz tadqiqotlari diniy qarashlarni ilmiy-nazariy asoslaydi.
5. J:4

Tabiat

1. J:Momaqaymoq o'simligi misolida tabiiy muvozanatning buzilishi insoniyat halokatiga sabab bo'lishini ko'rish mumkin.
2. J: Ekotizimga putur yetishi oqibatida sanitariya va epidemiologiya tizimlari ishdan chiqishi va aholini zaralashi mumkin.

3. J: Ma'lum turdagi jonivorning Keskin ko'payib ketishi ularda ozuqa yetishmasligi muammosini keltirib chiqaradi.
4. J: Tabiiy saralanish baliqlarga ham xos bo'lib , suvdagi ekotizmni me'yorda saqlaydi.
5. Ekotizmning izdan chiqishi , asosan, inson omili ta'sirida ro'y beradi.

Asteroidlar

1. J: Asteroidlar sayyora orbitasi bo'ylab ham aylanishi mumkin.
2. J: Asteroidlar halqasini oddiy ko'z bilan ko'rib bo'lmaydi.
3. J: Fan taraqqiyotitufayli asteroidlar haqidagi qarashlar o'zgardi.
4. J: 3 raqami .. asteroidlar kimyoviy tarkibi ham ifodalangan.
5. J: 4

Kometalar

1. J: Koinotdagi barcha kometalarni Yer osmonida kuzatib bo'lmaydi.
2. J:Asteroid va kometalar kimyoviy tarkibi farqlanadi.
3. J: Aslida kometalar yulduzlar kabi yorqin ko'rinishga ega bo'lmaydi.
4. J:1 raqami... Kometalarga nisbatan afsonaviy qrashlar ifoda qilingan.
5. J: 4

Koinot

1. J: Chanrda “ kosmik retgen observatoriyasi faqat quyosh tizimini o'rganish bilan cheklanmadi.
2. J:lunoxodlar yordamida oy tuprog'idan namunalar olib kelingan .
3. J: Ilm-fan taraqqiyoti tufayli koinotning sirli jumboqlari yechila boshlandi.
4. J: 3 raqami... xabbl kosmik . teles. Imkoniyati haqida a'lumot berilgan.
5. J: 4

Galaktika

1. Aks etgan ma'lumot: Ayrim galaktikalarda yosh yulduzlar galaktika markazidan uzoqda joylashgan.
2. Aks etmagan ma'lumot:
J: somon yo'li koinotda o'rtacha kattalikka ega galaktika
3. Matn mazmuniga xos to'g'ri jumla shakll.
J: Fanda olamning doimiy ravishda kengayib borishi ham aniqlangan
4. Matn qismlari haqida to'g'ri fikr
J: Matn.2 raqami . yulduzlarning Yoshi turlicha bo'lishi ifoda etilgan.
5. Mazmuniy uslub.xato.
J: 3 (Ellipsis koinotda eng ko'p tarqalgan)

Dahshatli tush

1. Vatan kelajagi , xalqning ahvoli uchun achinadigan , unga ko'maklashishni istaydigan kishi o'ylari aks etgan.
2. Xato hukm.j: mamlakatning boshqa davlatlar tazyiqi ostida qolgani, siyosiy-mafkuraviy himoyaning sustligi tanqid qilingan.

3. “Yaxshisi, yolg'on gapirib qo'ya qolay” ..J: Jamiyatning tazyiq ostida qolganiga ishora qilingan.
4. Xato javobni aniqlang.”Ichimda birov to'g'risini gapiraver..”
J: Qahramonning o'z xatti-harakatlarini idora eta olmayotgani aks etgan.
5. “Bizning mamlakatimizda Sulton fotih ..”
J: Erkinlik xalq hayoti uchun zarurligi ta'kidlangan.

Maymun yetaklagan odam

1. Chol obrazi orqali inson hayotining manzaralari aks etgan.
2. “Surat ancha uquvsizlarcha chizilgan bo'lsa-da ...”
J: Insonning navqironlik davridagi qudrati aks etgan .
3. “Men har bir manzarada ...”
J: Xalq boshidan o'tkazgan og'ir va mashaqqatli davr aks ettirilgan.
4. “ cholning keying suratlaridan ...”
J: Insonning kuch-qudratiga ega bo'lgan davri abadiy emasligi ifodalangan.
5. Men rasmdagi manzaralardan
J: Insonning kuch-qudratga ega bo'lgan davri abadiy emasligi ifodalangan.

Imtihon kuni (hikoya)

1. To'g'ri hukm .J: Manqurt kishilar jamiyatini shakllantirishga qaratilgan tuzum siyosati qoralangan.
2. Xato hukm.J: Kelajak avlod taqdiriga bepisand bo'lgan hukumatning ta'lim siyosati qoralangan.
3. Asar mazmuni to'g'ri hukm. J: Zolim hikumatning shafqatsiz qonunlari aks etgan.
4. Parcha bo'yicha to'g'ri hukm: Hukumat siyosati tufayli kishi qadrining oyog'osti qilinganligi aks etgan.
5. Diki obrazi.. to'g'ri javob: Aqliy salohiyati tufayli jaholatga yuz tutgan jamiyatning qurboniga aylandi.

Noyob mikroby hikoya

1. To'g'ri hukm. J: Asl maqsaddan yiroqlashgan ilm ahli tanqid ostiga olingan.
2. Xato hukm. J: Ilmdan yiroq kimsalarning jamiyatga zarari aks etgan.
3. Parcha mazmuni.J: Professorning noyob mikroby borasida ayrim farazlari o'z isbotini topmagani ifodalangan.
4. Parcha mazmuni.J: Qahramonning ilmiy farazlari isboti uchun mas'uliyatini suiste'mol qilgani aks etgan.
5. Parcha mazmuni.J:O'z yutuqlari yo'lida inson hayotiga beparvo kishilar qiyofasi aks etgan.

Gravitatsiya (ilmiy matn)

- 1.Aks etgan ma'lumot: J: Har qanday jismning tortishish kuchi uning massasi bilan bog'liq .
2. Aks etmagan ma'lumot: Yer gravitatsiyasi oyning gravitatsiyasiga nisbatan kuchli.

3. Matn mazmuniga mos jumla: gravitatsiya kuchi yulduzlarning shakllanishida muhim rol o'ynaydi.

4. Matn qismlari haqida to'g'ri hukm :

J: Matnda 3raqami....tortishish kuchi barcha sayyoralarda teng bo'lmasligi ifodalagan

5.J:4

Mening g'amgin yuzim

1. To'g'ri hukm. J:Insoniy erkidan mahrum millatning ayanchli qiyofasi tasvirlangan.
2. Xato hukm. J: Mustamlaka xalqning erk va ozodlik yo'lida kurashi aks etgan.
3. Parcha mazmuni haqida to'g'ri hukm. : "ro'aramizdan chiqib qoladigan o'tkinchilarning yuzlarida..."
J: Mazlum xalqning hukumat vakillaridan qo'rquvi ifoda qilingan.
4. Parcha mazmuni haqida to'g'ri hukm. : "...demak bir necha daqiqadan so'ng ko'chalarga yuzida sokin baxt..."
J: Siyosiy tazyiq ostida yashatyotgan kimsalarning soxta qiyofalari aks etgan.
5. Asar qahramoni haqida to'g'ri hukm : Mavjud tuzum qoidalariga moslasha olmagan inson .

Qaysi partiya yutib chiqadi (A.Nesin)

1. To'g'ri hukm.J;Siyosiy cheklovlarining salbiy oqibati sigfatida yuzaga kelgan siyosiy savodsizlik hajv yo'li bilan fosh etilgan.
2. Xato hukm. J: Saylovda partiyaning adolat bilan g'alaba qozongani aks etgan.
3. Parcha mazmuni haqida To'g'ri javob J;"...tikuvchi komil bir kun..."
J: demokratiyaning amalda mavjud emasligiga ishora qilingan.
4. Parcha mazmuni haqida To'g'ri hukm." ... Sen nutqni bizning katta boshlig'imizdan eshitmabsan..."
J:O'z manfaati yo'lida xalqni ergashtira oladigan mahoratli notiq tsviri mavjud.
5. Parcha mazmuni haqida To'g'ri hukm.J;"... bilmadim , jiyan, bilmdim"
J;G'alaba qozongan partiyaning ham xalq manfaati uchun xizmat qilishga Shubha ifodalangan.

Demokratiya shunqori (A.N)

1. To'g'ri hukm.J; siyosiy bosim tufayli so'z erkinligidan mahrum xalqning ayanchli ahvoli tasvirlangan.
2. Xato hukm. Moddiy manfaat ilinjida ommaviy axborot vositalaridan foydalanayotgan muxbirlar tanqid qilingan.
3. Parcha mazmuni haqida To'g'ri hukm J: O'z asl vazifasini unutgan matbuotning ayanchli ahvoli aks etgan.
4. Parcha mazmuni haqida To'g'ri hukm. "...Muxbirlik hayotimda ..."
J: hukumat siyosatining qurboniga ayangan muxbir fojiasi aks etgan.

5. Asar qahramoni haqida to'g'ri hukm. J: Haqiqatni gapirishdan cho'chimaydigan vijdonli kishi.

Da'vodan kechasizmi?

1. To'g'ri hukm.J; O'z ishiga loqayd amaldorning masalani zo'rlik va hafsaliksiz bilan yopishga urinayotgani aks etgan.
2. Xato hukm. J;Hukumatning aholini siyosiy tazyiq ostida ushlab turgani hajv yo'li bilan fosh etigan.
3. Parcha mazmuni haqida To'g'ri hukm J: Hukumatning chirkin siyosatiga qarshi noroziligini bildirayotgan inson jasorati aks etgan.
4. Parcha mazmuni haqida To'g'ri hukm J:Jamioyatdagi ijtimoiy ayirmachilik illartining turli jabhalarda aks etishiga ishora qilingan.
5. Qahramon haqida to'g'ri hukm. J: Iqtisodiy nochorligi tufayli kuchli ruhiy bosim ostida qolgan kishi

II. G'azal

Xurshidi xavotirda yuzingdek jamol yo'q

1. To'g'ri hukm .J: Yorning betimsol go'zalligi va bu go'zallik abadiyligi xususida so'z borgan.
2. Qaysi tasvir mavjud emas. J: yor jamoli Nargiz guliga qiyoslangan.
3. J:Faqat 2. Litota- biror detal o'ta kichraytirib tasvirlanadi.
4. Xato hukm: Ijtimoiy muammolar talmeh san'ati asosida yoritib o'tilgan.
5. Xato hukm. 5-baytda tashxis san'ati namunasi aks etgan.

Ey oftob zarra yuzung to'lin oyidin..

1. To'g'ri hukm.J; Yor go'zallikda hatto quyoshdan ham ortiqqligi ta'kidlangan.
 2. Qaysi tasvir mavjud emas: Yor ko'zlaridagi surma to'tiyoga qiyoslangan.
 3. G'azalda aks etgan :
 - 2.Litota -birior detalni o'ta kichraytirish
 - 3.Tamsil-bayon qilingan fikrga biror hayotiy misol keltirish
 - 4.Apostrata -jonsiz narsa predmetga murojaat qilinadi va undalma sifatida keltiriladi.
 4. Xato hukm. J: Ruhiyat ifodasida tajnis san'ati asosida badiiy bo'yoqdorlik oshirilgan.
 5. To'g'ri hukm. J: 4-baytda husni ta'lil san'ati namoyon bo'lgan.

Jahonda kamsuxan kim bo'ldi asrori nihon bo'ldi

1. To'g'ri hukm.J; G'azalda ijtimoiy-siyosiy vaziyatga ishora mavjud.
2. Qaysi tasvir mavjud emas. J: Yor yuzi gulag qiyoslangan.
3. Kamsuxan kishi obrazi sifatida talqin qilingan.J: G'uncha durli sadaf
4. Xato hukm: J: 6-baytda kamnamolik, izzattalablik illati fosh etilgan.
5. To'g'ri hukm. J:G'uncha va gulning holi husni ta'lil asosida bayon qilingan.

Ey ko'k hoharida ko'zi zuhra , yuzi oy...

1. To'g'ri hukm.J: Yor husniga sharq podshohlari ham gado ekanligi aytilgan .
2. Qaysi tasvir mavjud emas. Yor falak shohiga tashbeh qilingan.
3. Faqat 3 tamsil- bayon qilingan fikrga biror hayotiy misol keltiradi.

4. Xato hukm. J: Ijtimoiy muammolar talmeh san'ati asosida yoritib o'tilgan.
5. Xato hukm. J: 2-Baytda oshiqning ishqdan Xizr ko'magi bilan ham qutula olmasligiga ishora qilingan.

Mujda berdi subhidam zulfing nasimindin sabo...

1. To'g'ri hukm.J; Yor sochlarining iforidan oshiqning quvonchga to'lgani aytgan.
2. Qaysi tasvir mavjud emas. J: Oshiq xokisorlikda tuproqqa tashbeh qilingan.
3. J: 1,4,5- baytlarda tashxis aks etgan .
4. Xato hukm. J:7-baytda hasbi hol bayoni tashxis san'ati asosida yoritib berilgan.
5. Xato hukm. Oshiq yor jafosidan ko'ra falak jabrini chekmoqlikni Afzal deb biladi.

Bir qamar siymoni ko'rdim, baldai kashmirda

1. To'g'ri hukm.J;G'azalda oshiqona ruhiyat hasbi hol tarzida bitilgan.
2. Qaysi tasvir mavjud emas. Yorning jodu ko'zlari Kahmir shahriga qiyoslangan.
3. She'riy san'at izohi .J: faqat 3. Iyhom- baytdagi so'z ikki xil ma'no ifodalab keladi.
4. To'g'ri hukm.J; 1-baytda yorning fatton ko'zlari o'z oshuftakorligi bilan sehr-jodu o'lkasi bo'lmish Kashmirni ham fath etganligi aytilgan.
5. Xato hukm. Lab va xol tasvirida istixroj san'ati yuzaga kelgan.

Ayo gulchehralik sarvi ravonim

1. To'g'ri hukm.J; Yor husni va oshiq xokisorligi tasvirida so'z o'yini yuzaga kelgan.
2. Qaysi tasvir mavjud emas. J: Yor Zulfi jon oluvchi qilichga qiyoslangan.
3. Faqat 2 Litota – biror o'ta kichraytirib tasvirlangan.
4. Xato hukm . Gumon so'zi asosida tajniis san'ati yuzaga kelgan.
5. To'g'ri hukm.J: 3-baytda oshiqning qat'iyati va matoinati xalqona ibora bilan ifoda etilgan.

Bir quyosh hajrida chektim o'tlig' afg'on bu kecha

1. To'g'ri hukm. J: Oshiq azob otashining tutanlari deya bulutlarni nazarda tutadi.
2. Qaysi tasvir mavjud emas. J: Qorong'u tundagi oy egik yoyga tashbeh qilingan.
3. J: 2va 4 apostrata – jonsiz narsa va predmetlarga murojaat qilish. Iyhom- bayon qilingan fikrga hayotiy misol keltiriladi.
4. Xato hukm . J; 3-baytda yorning chiroyli yuzi qarshisida hatto oy ham yoydek egilib qolgani aytiladi.
5. To'g'ri hukm. Ruhiyat tasvirida qo'llangan tashxis ifoda bo'yoqdorlikni oshirgan.

Menga javr aylar ul dilbar

- 1.Matla'da qarshilantirish asosida tasvir bi'yoqdorlik ta'minlangan.

2. xató javob: anbar hijronda g'am-anduh chekaverganidan qorayib ketgan.
3. ...Mavjud emas . J: Yuq shu'laga sochlar nasimga qiyoslangan.
4. Husni ta'lil aks etmagan J: 5 bayt
5. Shakar ham o'z shirinligini Atoyining yor labini vost. Etgan go'zalligidan olgan.

“Xurshidi xovaridan...”

1. Mazmuniy qiyos ifoda ta'sirchanligini oshirishga xizmat qilgan.
2. Ko'z nargizga , qosh lolazorga qiyoslngan (mavjud emas)
3. Litota- biror detal o'ta kuchaytirib tasvirlanadi (2)
4. Xato fikr: J: yor go'zalligi husni ta'lil san'ati asosida dalillangan.
5. Xato hukm J: 6-baytda tajnis san'ati ma'noviy bo'yoqdorlikni ta'minlashga xizmat qilgan